

INFORMATĪVS ZIŅOJUMS

Par ietekmes uz vides stratēģiskā novērtējuma rekomendāciju izvērtēšanu un iekļaušanu Daugavpils novada teritorijas plānojumā 2012.-2023.gadam.

*Saskaņā ar Ministru kabineta 23.03.2004.
noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams
ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” VII daļu
(MK Noteikumi Nr.157, 2004., ar grozījumiem,
18.11.2009. redakcija)*

Daugavpils novada pašvaldība informē, ka 2014. gada 29. maijā Daugavpils novada dome atkārtoti apstiprināja Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012.-2023. gadam galīgo redakciju (lēmums Nr.489, protokols Nr.12., 1.&), kura iekļauj arī vides pārskatu teritorijas plānojumam, bet 2014.gada 2.jūlijā tika akceptēti Daugavpils novada pašvaldības saistošie noteikumi Nr.13 „Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi un grafiskā daļa”, kuri iezīmēja Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam apstiprināšanu (protokols Nr.15, lēmums Nr.667, 1.&).

Informatīvais ziņojums sagatavots atbilstoši Vides pārraudzības valsts biroja 2012. gada 17. decembrī sniegtajā atzinumā Nr.40 „Par Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023.gadam Vides pārskatu” iekļautajām rekomendācijām un 23.03.2004. Ministru kabineta noteikumu Nr.157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 27. punktu.

Daugavpils novada teritorijā pilnīgi vai daļēji atrodas 14 NATURA 2000 īpaši aizsargājamās dabas teritorijas, kuras aizņem 24% jeb gandrīz vienu ceturto daļu no novada kopplatības, tāpēc teritorijas plānojumam 2012.-2023.gadam ir veikts stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums un sagatavots Vides pārskats. Vides pārskats izstrādāts, pamatojoties uz likuma „Par ietekmes uz vidi novērtējumu” 4. un 5. pantu, VI nodaļu (Likums par ietekmes uz vidi novērtējumu, 1998., ar grozījumiem, 14.12.2011. redakcija), un ņemot vērā Ministru kabineta noteikumos Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams stratēģiskais ietekmes uz vidi novērtējums” (MK Noteikumi Nr.157, 2004., ar grozījumiem, 18.11.2009. redakcija) definētās prasības un saskaņā ar Vides pārraudzības valsts biroja 2009. gada 15. decembra lēmumu Nr.49.

Teritorijas plānojumu izstrādāja Daugavpils novada domes Attīstības nodaļa, bet Vides pārskatu sagatavošanu veica Daugavpils Universitātes Dabas izpētes un vides izglītības centrs (DU DIVIC), sadarbojoties ar Daugavpils novada domi un novada pašvaldībām, Daugavpils Universitātes Ģeogrāfijas un Ķīmijas katedru, Ģeomātikas laboratoriju, Ekoloģijas institūtu un Sistemātiskās bioloģijas institūtu, balstoties uz publiski pieejamo informāciju par vides kvalitāti Latvijā un Daugavpils novadā. Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012. - 2023.gadam stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējuma vides pārskata sagatavošana veikta vienlaicīgi ar teritorijas plānojuma izstrādi, lai savlaicīgi identificētu iespējamās vides problēmas, kas saistītas ar plānošanas dokumenta un tajā iekļauto risinājumu īstenošanu, un teritorijas plānojumā iekļautu risinājumus iespējamās ietekmes uz vidi novēršanai vai samazināšanai.

Vides pārskata sagatavošanas procesā daudzas īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un aizsargājamās objektus eksperti apsekoja dabā. Tika apmeklētas arī tās teritorijas, kuras tieši skar ar plānošanas dokumenta realizāciju saistītās potenciālas vides problēmas. Ietekmes uz vides stratēģiskā novērtējuma procesā tā izstrādātāji nesastapās ar neatrisināmām problēmām informācijas ieguvē, jo visas iesaistītās puses bija ieinteresētas Vides pārskata sagatavošanā.

Vides apsvērumu integrēšana novada teritorijas plānojumā

Daugavpils novada teritorijas plānojumā jau iestrādāta vesela virkne risinājumu un prasību plānošanas dokumenta īstenošanas iespējamo būtisko ietekmju novēršanai vai samazināšanai, no kurām kā nozīmīgākās jāmin sekojošās: ražošanas objektu attīstības plānošanai pārsvarā tiek piedāvātas vai nu piesārņotās teritorijas, vai ar jau esošo ražošanas apbūvi, ainavu plānošanas un dabas aizsardzības jautājumi ir integrēti teritorijas plānojumā un attīstības plānošanas procesā kopumā, Latgales reģiona kultūrvēsturisko un ainavisko vērtību aizsardzība, maksimāli saglabājot neapbūvētās, mazpārveidotās dabas teritorijas, definēti novada teritorijas izmantošanas nosacījumi, kas veicina vides piesārņojuma mazināšanu, NATURA 2000 teritorijas plānots izmantot atbilstoši īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējiem aizsardzības un izmantošanas noteikumiem un to dabas aizsardzības plānos ietvertajiem pasākumiem, attīstot objektus, kuri var izraisīt negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēka veselību, pirms to realizācijas ir paredzēts veikt visus nepieciešamos pētījumus un izpēti, izstrādāt dokumentus saskaņā ar esošajiem normatīviem aktiem un ar ieinteresēto institūciju nosacījumiem.

Jāatzīmē, ka saskaņā ar plānošanas dokumentiem jaunu apbūvi paredzēts koncentrēt esošo apdzīvoto vietu robežās, maksimāli izmantojot pastāvošās apbūves teritorijas, inženiertīklus un transporta infrastruktūru. No tā izriet, ka novada plānošanas dokumenta realizācijas gaitā nav paredzamas būtiskas vides stāvokļa izmaiņas saistībā ar antropogēnās noslodzes pieaugumu.

Teritorijas plānojuma realizācija uzlabos esošo vides stāvokli novada teritorijā, kā arī veicinās teritorijas sakārtotību, potenciālo resursu izmantošanu, vides un kultūrvēsturisko vērtību saglabāšanu, pastāvošās likumdošanas un sabiedrības interešu ievērošanu nekustamo īpašumu izmantošanā.

Plānošanas dokumenta realizācija kopumā neradīs negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām (ĪADT), jo netiek paredzētas ražošanas vai dzīvojamās apbūves teritorijas ĪADT tuvumā vai būtisks šo teritoriju palielinājums novadā. Plānojums neparedz būtisku zemes izmantošanas mērķa maiņu novada teritorijā un ir izstrādāts tādā veidā, lai pēc iespējas efektīvāk izmantotu esošos objektus un teritorijas gan ekonomiskā ziņā, gan no vides aizsardzības viedokļa, un daudzos gadījumos šie abi aspekti sakrīt.

Vides pārskata, institūciju atzinumu un sabiedriskās apspriešanas rezultātu integrēšana teritorijas plānojumā

Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam un Vides pārskata sabiedriskās apspriešanas gaitā visās novada pagasta pārvaldēs un Daugavpils novada domē notika sabiedriskās apspriešanas sēdes ar vietējo iedzīvotāju un interesentu piedalīšanos, kopumā pavisam 20 sēdes. Šajās sēdēs piedalījās 387 iedzīvotāju un vairāku organizāciju un institūciju pārstāvji. Tas liecina par iedzīvotāju augsto aktivitāti novadam nozīmīgu jautājumu apspriešanā un pieņemšanā.

Jautājumi, kas tika aktualizēti sanāksmju un priekšlikumu iesniegšanas gaitā, galvenokārt bija saistīti ar aizsargjoslu noteiktajiem ierobežojumiem, par apbūves iespējām, dižkoku uzskaiti un novērtēšanu, zonējuma robežu precizēšanu, zemes transformācijas un apmežošanas iespējām, derīgo izrakteņu ieguves iespējām, meža aizsargjoslām ap Daugavpils pilsētu. Konkrēti priekšlikumi, kas būtu vērsti uz Vides pārskata saturu, tajā izklāstīto

jautājumu vai problēmu aktualizēšanai, kā arī ieteikumi tā konkrētu nodaļu uzlabošanai sabiedriskās apspriešanas gaitā faktiski netika saņemti.

Sabiedriskās apspriešanas laikā bija iesniegti arī vairāki informatīva rakstura dokumenti – dziļurbumu apsekošanas akti, dzeramā ūdens kvalitātes radītāji publiski izmantojamajos ūdens dziļurbumos u.c., kas ļāva papildināt plānošanas dokumenta redakciju vai arī mainīt teritorijas izmantošanas nosacījumus.

Daugavpils novada teritorijas plānojuma un vides pārskata 1.redakcija atzinuma saņemšanai tika nosūtīti arī institūcijām saskaņā ar darba uzdevumu un Vides pārraudzības valsts biroja 2009. gada 15. decembra vēstuli Nr. 7–02/1713 atzinumu, komentāru un priekšlikumu saņemšanai. Vides pārskata 1. redakcija vienlaicīgi ar Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023.gadam tika iesniegta šādām institūcijām – Valsts vides dienesta Daugavpils reģionālajai vides pārvaldei, Dabas aizsardzības pārvaldei, Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļai, Valsts meža dienesta Dienvidlatgales virsmežniecībai, Latgales plānošanas reģiona administrācijai, Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centram.

Ņemot vērā sabiedriskās apspriešanas rezultātus, bija nolemts pilnveidot Daugavpils novada teritorijas plānojuma 1.redakciju. Ar 2012.gada 8.novembra Daugavpils novada domes lēmumu Nr.1272 „Par pilnveidotās Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012.-2023.gadam 1.redakcijas un pilnveidotā vides pārskata projekta nodošanu publiskajai apspriešanai” (protokols Nr.27., 11.&) bija apstiprināta un nodota publiskai apspriešanai pilnveidotā 1.redakcija. Līdz ar to, ka publiskās apspriešanas materiāli nebija tik apjomīgi, kā iepriekšējā reizē, 2012.gada 6.decembrī Daugavpils novada dome apstiprināja Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012.-2023. gadam galīgo redakciju (lēmums Nr.1438, protokols Nr.29., 29.&).

Vides pārraudzības valsts biroja 2012. gada 17. decembrī sniegtajā atzinumā Nr.40 „Par Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023. gadam Vides pārskatu” konstatēts, ka Vides pārskats kopumā izstrādāts ņemot vērā Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumu Nr. 157 „Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums” 8.punkta prasības. Vides pārraudzības valsts birojs nav saņēmis sūdzības vai iesniegumus par sabiedriskās apspriešanas gaitu. Institūcijas nav izteikušas iebildumus pret sagatavoto Vides pārskata projektu, vienīgi Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļa un Dabas aizsardzības pārvalde norādījusi uz nepieciešamību Vides pārskatā veikt atsevišķus labojumus un papildinājumus, kas arī tika izdarīts sagatavojot vides pārskata galīgo redakciju. Vides pārraudzības valsts biroja 2012. gada 17. decembrī akceptētajā atzinumā Nr.40 „Par Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023. gadam Vides pārskatu” tika rekomendēts papildināt Vides pārskatu saskaņā ar augstāk minētajā atzinumā ietvertajiem ieteikumiem, kā arī lūgts Daugavpils novada domei izvērtēt nepieciešamību pilnveidot Daugavpils novada teritorijas plānojumu 2012.–2023.gadam, ņemot vērā papildinātajā Vides pārskatā un sabiedriskās apspriešanas laikā izteiktos priekšlikumus. Vides pārraudzības valsts biroja rekomendācijas ir iestrādātas novada teritorijas plānošanas dokumentā.

Pieņemtā teritorijas plānojuma varianta pamatojums

Daugavpils novada teritorijas plānošanas dokuments neparedz alternatīva plānojuma izstrādi. Veicot Daugavpils novada teritorijas esošās izmantošanas analīzi un salīdzinot to ar plānoto teritorijas izmantošanu, tiek piedāvāts alternatīvais variants jeb t.s. “nulle” variants, respektīvi, situācija, kad izstrādātajā plānošanas dokumentā paredzētās darbības netiktu realizētas.

Vērtējot kopumā, izstrādātais Daugavpils novada teritorijas plānojums rada priekšnoteikumus saprātīgai un ilgtspējīgai teritorijas izmantošanai, vienlaicīgi nodrošinot

esošo resursu un dabas vērtību saglabāšanu. „Nulles” varianta piepildīšanās gadījumā netiktu radīti apstākļi vides un dabas aizsardzības pasākumu realizēšanai. Tādejādi sociālās un ekonomiskās sfēras attīstība Daugavpils novadā var ieviest nepārdomātu lēmumu pieņemšanu, neadekvātus problēmu risinājumus, haotisku teritorijas attīstību un vides problēmu saasināšanos. Šāda „nulles” varianta realizācijas gaitā nav iespējams sasniegt tos mērķus, kas tika izvirzīti, izstrādājot Daugavpils novada teritorijas plānojumu.

Vides pārskatā norādīts, ka Daugavpils novada teritorijas plānojumā noteiktie risinājumi attiecībā uz plānoto (atļauto) teritorijas izmantošanu atbilst starptautiskajiem un nacionālajiem dabas aizsardzības mērķiem, tie nav pretrunā ar vides un dabas aizsardzības normatīvo aktu prasībām, kā arī plānošanas dokumenta realizācija neradīs būtisku negatīvu ietekmi uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, t.sk. NATURA 2000 teritorijām.

Pasākumi teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa veikšanai

Teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa tiek veikts ar nolūku konstatēt teritorijas plānojuma īstenošanas tiešo vai netiešo ietekmi uz vidi, kā arī, lai nepieciešamības gadījumā izstrādātu teritorijas plānojuma grozījumus. Ņemot vērā Vides pārraudzības valsts biroja atzinumu Nr.40 „Par Daugavpils novada teritorijas plānojuma 2012. – 2023. gadam Vides pārskatu”, Daugavpils novada pašvaldība, izmantojot valsts statistiskās informācijas datu bāzes, salīdzinot vēsturiskos un aktuālos datus par novada teritoriju, kā arī valsts vides monitoringa un citus pieejamos datus, veiks Daugavpils novada teritorijas plānojuma īstenošanas novērtējumu un vismaz divreiz plānošanas periodā (2017. un 2023.gadā) izstrādās monitoringa ziņojumu un iesniegs to Vides pārraudzības valsts birojā. Ar citiem Daugavpils novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa pasākumiem var iepazīties Daugavpils novada teritorijas plānojuma Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu 5.6.sadaļā „Daugavpils novada teritorijas plānojuma īstenošanas monitoringa pasākumi”.

Ar apstiprināto teritorijas plānojumu, vides pārskatu, kā arī informatīvo ziņojumu par pieņemto plānošanas dokumentu, atzinumu par vides pārskatu un informāciju par termiņiem monitoringa ziņojuma iesniegšanai var iepazīties darba dienās Daugavpils novada domes Attīstības nodaļā, Rīgas ielā 2-29, Daugavpilī vai pašvaldības mājaslapā Internetā www.dnd.lv. sadaļā „Attīstība”.